

[Energiministøren]

den lange tidshorisont på 30–50 år, som det her drejer sig om, må det forventes, at samtlige disse hovedhensyn vil blive tillagt afgørende vægt ved vurderingen og udformningen af energisystemet.

Udgangspunktet for handlingsprogrammet er de miljømæssige hensyn. Hovedsigtet er at skabe grundlag for at udvikle det danske energisystem i overensstemmelse med de krav, som følger af målsætningen om en miljø- og ressourcemæssigt bæredygtig udvikling.

Den strategi og de konkrete virkemidler, der fastlægges med dette sigte, må imidlertid omfatte målsætningerne om forsyningssikkerhed og om økonomi og effektivitet i energisystemet, således at hensynet til miljø og ressourcer så vidt muligt tilgodeses uden negative konsekvenser for energiforsynings økonomi og pålidelighed.

Som fremhævet i regeringens handlingsplan for miljø og udvikling fra december 1988 må man samtidig være opmærksom på, at en effektiv indsats for at mindske energisystemets miljøpåvirkning kan forudsætte vilje til inden for nogle områder at gennemføre samfundsmæssige investeringer, hvis økonomiske rentabilitet i snæver forstand ikke umiddelbart kan dokumenteres.

Den nuværende viden om sammenhængen mellem energiforbrug og miljø og især energiforbrugets betydning for det globale klima er usikker. Men samtidig kan konsekvenserne, hvis der ikke gribes ind nu, blive drastiske og kritiske. Det betyder, at vi må handle nu og – på det foreliggende usikre grundlag – fastlægge den strategi og de rammer for energisystemets udvikling, som er nødvendige for at sikre en bæredygtig udvikling.

Det er ikke muligt eller meningsfuldt at søge at fastlægge konkrete planer for energisektorens udvikling i det kommende halve århundrede. Tværtimod må den overordnede strategi bygge på en løbende revision af mål og midler.

Handlingsprogrammet omfatter derfor de initiativer, der nu kan sættes i værk, og som vil være fundamentet for en løbende tilpasning til en bæredygtig udvikling på energiområdet.

4. Handlingsprogrammets hovedindhold

Handlingsprogrammet omfatter dels initiativer rettet mod udviklingen af den danske energisektor, dels initiativer på det internationale

plan. I det følgende sammenfattes hovedelementerne i det danske handlingsprogram.

Handlingsprogrammet omfatter initiativer inden for fire hovedområder:

- besparelser i energiforbruget,
- omlægning og effektivisering af forsyningssystemet, bl.a. ved øget samproduktion af el og varme,
- øget anvendelse af renere energikilder samt
- forskning og udvikling.

Besparelser i energiforbruget: Et væsentligt middel til at fremme de nødvendige energibesparelser og effektiviseringer er et højt energiprisniveau. Regeringen vil stile mod en omlægning af energiafgiftssystemet, således at det bedre understøtter de langsigtede energi- og miljøpolitiske målsætninger uden at tilsidesætte andre samfundsmæssige hensyn, herunder hensynet til, at konkurrenceevnen over for udlandet ikke forringes. I overvejelserne herom vil der bl.a. indgå:

- = indførelse af miljøafgifter på SO₂ og CO₂ i kombination med en fortsat anvendelse af almindelige energiafgifter,
- = ændring af el- og kraftvarmebeskatningen,
- = indførelse af miljøafgifter på erhvervslivets energiforbrug på en måde, der sikrer incitamenter til energibesparelser og omlægning til miljøvenlige energikilder.

Handlingsprogrammet rummer i øvrigt en lang række initiativer, der retter sig mod at realisere de meget store tekniske muligheder for at gennemføre rentable besparelser i energiforbruget. Det drejer sig bl.a. om indførelse af energimærkning og normer for maksimalt energiforbrug, stramning af bygningsreglementet, styrkelse af konsulentordninger, indførelse af energistyring, tredjepartsfinansieringer og gennemførelse af en »staten går foran«-kampagne.

Omlægning af forsyningssystemet: Handlingsprogrammets centrale initiativer på dette område sigter på tre hovedmål: øget tilslutning til de kollektive naturgas- og fjernvarmesystemer, øget samproduktion af el og varme samt anvendelse af renere brændsler.

Handlingsprogrammets initiativer vil bl.a. betyde:

- at kul- og oliefyrede fjernvarmeværker omstilles til anvendelse af biobrændsler som